

Potrivit avocatului general Mengozzi, acordul privind transferul datelor din registrul cu numele pasagerilor, prevăzut între Uniunea Europeană și Canada, nu poate fi încheiat în forma sa actuală

Mai multe dispoziții ale proiectului de acord sunt, în fapt, contrare drepturilor fundamentale ale Uniunii

Începând cu anul 2010, Uniunea Europeană și Canada au negociat un acord privind transferul și prelucrarea datelor din registrul cu numele pasagerilor (acord PNR). Acordul preconizat urmărește să permită transferul datelor PNR către autoritățile canadiene în vederea utilizării, a păstrării și, eventual, al transferului lor ulterior, în scopul combaterii terorismului și a altor infracțiuni transnaționale grave. Proiectul de acord prevede de asemenea cerințe în materie de securitate și de integritate a datelor PNR, o mascare imediată a datelor sensibile, drepturi de acces la date, de corectare și de ștergere, posibilitatea de a introduce căi de atac administrative sau judiciare și o durată de stocare a datelor limitată la cinci ani.

Acordul fiind semnat în anul 2014, Consiliul Uniunii Europene a solicitat Parlamentului European să îl aprobe. Acesta din urmă a sesizat Curtea de Justiție pentru a stabili dacă acordul preconizat este conform cu dreptul Uniunii care garantează respectarea vieții private și de familie și protecția datelor cu caracter personal. Parlamentul ridică în special problema dacă, în pofida garanțiilor înscrise în acord, ingerința în dreptul fundamental la protecția datelor este justificată¹. Este de reținut că este prima dată când Curtea trebuie să se pronunțe cu privire la compatibilitatea unui proiect de acord internațional cu Carta drepturilor fundamentale a UE.

În concluziile de astăzi, avocatul general Paolo Mengozzi consideră mai întâi că **acordul preconizat este compatibil cu Carta drepturilor fundamentale a UE** (în special cu dreptul la respectarea vieții private și de familie și dreptul la protecția datelor cu caracter personal) **cu condiția ca:**

- categoriile de date PNR ale pasagerilor aerieni să fie formulate în mod clar și precis și ca datele sensibile să fie excluse din domeniul de aplicare al acordului;
- infracțiunile care se încadrează în definiția infracțiunii transnaționale grave să fie enumerate în mod exhaustiv în acord;
- acordul să identifice într-un mod suficient de clar și de precis autoritatea însărcinată cu prelucrarea datelor PNR, astfel încât să asigure protecția și securitatea acestor date;
- numărul de persoane „vizate” să poată fi delimitat, în largă măsură și în mod nediscriminatoriu, astfel încât să nu privească decât persoanele cu privire la care există o

¹ Parlamentul solicită de asemenea să se stabilească dacă acordul preconizat trebuie să se întemeieze din punct de vedere juridic pe articolele 82 și 87 TFUE (cooperarea judiciară în materie penală și cooperarea polițienească) sau pe articolul 16 TFUE (protecția datelor cu caracter personal). În această privință, avocatul general răspunde că acordul trebuie să fie încheiat atât pe baza articolului 16 TFUE, cât și a articolului 87 TFUE. Astfel, acordul preconizat urmărește două obiective indisolubile și de importanță egală (și anume, pe de o parte combaterea terorismului și a altor infracțiuni transnaționale grave – ce rezultă din articolul 87 TFUE – și, pe de altă parte, protecția datelor cu caracter personal – ce rezultă din articolul 16 TFUE).

bănuială rezonabilă de participare la o infracțiune de terorism sau la o infracțiune transnațională gravă;

- acordul să specifice că doar funcționarii autorității canadiene competente sunt autorizați să aibă acces la datele PNR și să prevadă criterii obiective care permit să se precizeze numărul acestor funcționari;
- acordul să indice motivele obiective care justifică necesitatea păstrării tuturor datelor PNR ale pasagerilor pentru o perioadă de cel mult cinci ani, iar, în ipoteza în care datele PNR ar urma să fie păstrate timp de cinci ani, cele care permit identificarea directă a unui pasager aerian trebuie să fie depersonalizate prin mascare;
- o autoritate independentă sau o instanță din Canada să fie abilitată să controleze, în prealabil, dacă autoritatea canadiană competentă poate să divulge, de la caz la caz, datele PNR altor autorități publice canadiene sau din străinătate (în cazul în care datele privesc un cetățean al Uniunii, trebuie trimisă de asemenea o informare prealabilă autorităților competente ale statului membru în discuție și/sau Comisiei);
- acordul să garanteze în mod sistematic, printr-o normă clară și precisă, faptul că o autoritate independentă va putea controla respectarea vieții private și protecția datelor cu caracter personal ale pasagerilor ale căror date PNR sunt prelucrate;
- acordul să precizeze în mod clar că cererile de acordare a accesului, de corectare sau de atașare a unei note efectuate de pasagerii care nu sunt prezenți pe teritoriul canadian vor putea fi introduse la o autoritate publică independentă.

În schimb, avocatul general Mengozzi consideră că **anumite dispoziții ale acordului preconizat sunt, în stadiul lor actual, contrare Cartei drepturilor fundamentale a UE**. Mai exact, este vorba despre dispozițiile care:

- permit, dincolo de ceea ce este strict necesar, să se extindă posibilitățile de prelucrare a datelor PNR, independent de finalitatea de siguranță publică pe care o urmărește acordul, mai precis prevenirea și detectarea infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor transnaționale grave;
- prevăd prelucrarea, utilizarea și păstrarea de către Canada a datelor PNR care conțin date sensibile;
- acordă Canadei, dincolo de ceea ce este strict necesar, dreptul de a divulga orice informație, fără să fie necesară o legătură oarecare cu finalitatea de siguranță publică pe care o urmărește acordul;
- permit Canadei să păstreze datele PNR pentru o perioadă de cel mult cinci ani, în special pentru orice acțiune, analiză, cercetare sau procedură judiciară, fără să fie necesară o legătură oarecare cu finalitatea de siguranță publică pe care o urmărește acordul;
- admit că transferul de date PNR unei autorități publice din străinătate poate fi realizat fără ca autoritatea canadiană competentă, sub controlul unei autorități independente, să se asigure în prealabil că autoritatea din străinătate în discuție nu poate comunica ea însăși, ulterior, datele respective unei alte entități din străinătate.

În general, avocatul general ajunge la aceste concluzii pe baza considerațiilor reținute în Hotărârile Digital Rights Ireland² și Schrems³. În opinia sa, este necesar să se urmeze calea trasată de

² Hotărârea Curții din 8 aprilie 2014, *Digital Rights Ireland și alții* (C-293/12 și C-594/12, a se vedea CP nr. 54/14: Curtea de Justiție declară nevalidă directiva privind păstrarea datelor).

³ Hotărârea Curții din 6 octombrie 2015, *Schrems* (C-362/14, a se vedea CP nr. 117/15: Curtea declară nevalidă decizia Comisiei prin care se constată că Statele Unite asigură un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal transferate).

aceste hotărâri și să se supună acordul preconizat unui control strict privind respectarea vieții private și de familie și dreptul la protecția datelor cu caracter personal. Este astfel necesar ca, într-o perioadă în care tehnologiile moderne permit autorităților publice, în numele combaterii terorismului și criminalității transnaționale grave, să dezvolte metode extrem de sofisticate de supraveghere a vieții private a indivizilor și de analiză a datelor lor cu caracter personal, Curtea să se asigure că măsurile prevăzute, și sub forma unor acorduri internaționale preconizate, reflectă un just echilibru între preocuparea legitimă de a păstra siguranța publică și preocuparea, nu mai puțin fundamentală, ca orice persoană să poată beneficia de un nivel ridicat de protecție a vieții sale private și a propriilor sale date.

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENȚIUNE: Un stat membru, Parlamentul European, Consiliul sau Comisia poate obține avizul Curții de Justiție cu privire la compatibilitatea unui acord preconizat cu dispozițiile tratatelor. În cazul unui aviz negativ al Curții, acordul respectiv poate intra în vigoare numai după modificarea acestuia sau revizuirea tratatelor.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al concluziilor se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106